

Nota

Lier, Ros Beiaardstraat Dagrapporten

Inhoud

1	Onderzoeksmethode + projectcode	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.1	Datum	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.2	Datum	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2	Onderzoeksmethode + projectcode	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.1	Datum	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1 Proefputtenonderzoek 2021A288

1.1 16.02.2021

1.1.1 Uurregistratie

8u00-16u30

1.1.2 Personeel

BAAC

Margot Vander Cruyssen (PL, notulist)

Mathias Hermans (archeoloog)

Onderaannemers

Van Geel (kraanmachinist Jenthe, stagiair Arthur en ploegbaas Jan Peeters)

1.1.3 Bezoek

Lokale politie Lier 10u00-10u30

Sofie Debruyne (erfgoedconsulent AOE), Ann Ceulemans (teamcoördinator) en andere verantwoordelijken Stad Lier

Schoonfamilie, vriend Margot

1.1.4 Weer

Droog, zonnig, +10°C

1.1.5 Werkzaamheden en interpretaties

Er werd aangevangen in het noorden van het onderzoeksgebied met de meest noordelijk gelegen proefput ter hoogte van de kruising met de Hazenstraat (WP1). In het oosten van deze werkput werd gestart met een profielput. De natuurlijke bodem werd reeds hoog waargenomen (+50 cm -MV) en was opgebouwd uit alluviale pakketten. Niet verwonderlijk vanwege de nabijheid van de Nete. Het archeologische vlak werd aangelegd op deze hoogte. Een drietal meter ten westen van de profielput werd een homogeen, bruin pakket waargenomen met een weinig baksteenspikkels en -brokken en houtskoolspikkels (ingemeten als 999, nadien genummerd als S1005). Nadat de volledige werkput op deze hoogte aangelegd en geregistreerd was, werd het vlak verder verdiept vanaf deze waargenomen laag. Onder de laag werd op een zeer scherp afgelijnde rechthoekige kuil gestoten (een grafkist) (S1001). In het westen van het spoor werd een schedel geraakt door de kraan. Meteen werd duidelijk dat het een inhumatiegraf betrof. De directie (Inger Woltinge), de erfgoedconsulent en de politie werden gecontacteerd. Voorlopig werd het individu niet verder blootgelegd. De werkput werd op dezelfde hoogte verder aangelegd maar behalve wat los menselijk en dierlijk bot werd geen andere grafkuil meer waargenomen. Wel werden twee puinige kuilen geregistreerd. Op de hoek van de Hazenstraat maakte de aannemer een klein putje om de aanwezige leidingen in kaart te brengen. De volledige straatlengte kon niet blootgelegd worden omdat dit technisch niet uitvoerbaar was.

De volgende werkput bevond zich iets zuidelijker tussen de Hazenstraat en Lindenstraat (WP 2). Deze werkput werd meteen tot op de natuurlijke bodem aangelegd. Hierboven bevonden zich veel verommelde en sterk verstoorde pakketten met grote hoeveelheden puin (baksteenbrokken, glas, sintels en mortelbrokken). Mogelijk zijn deze pakketten te linken met de afgebroken molen (begin 20ste eeuw). Er werden geen relevante archeologische sporen aangetroffen. Zowel in het oosten als in het westen werd een profielput aangelegd. De profielput in het westen kon de verstoring ter hoogte van de straat (Sionsplein) goed in kaart brengen.

De derde werkput bevond zich net ten noorden van de kruising met de Lindenstraat, ter hoogte van een vluchtheuvel. In deze put werd meteen onder de bouwvoor een vierkante (bakstenen) beerbak aangetroffen (S3003). De beerbak had een puinige opvulling. De volledige werkput werd op deze hoogte verder aangelegd en geregistreerd maar geen ander muurwerk werd waargenomen. Rondom de beerbak bevonden zich enkele puinige pakketten. Nadien werd de werkput verder verdiept tot op de natuurlijke ondergrond. De onderkant van de beerbak werd bij deze ook waargenomen. De bodem in deze werkput was sterk verstoord en verommeld met veel puin (glas, email, baksteenbrokken, sintels). Er werden geen andere relevante archeologische sporen waargenomen.

De vierde werkput was noord-zuidgeoriënteerd en bevond zich in de Ros Beiaardstraat ter hoogte van restaurant 'Het Looks'. Meteen onder de fundering van het straatniveau konden verschillende muurwerken worden waargenomen (beerbakjes en een goot). De eerste +-5 m van de werkput kon reeds worden aangelegd op een eerste en vervolgens tweede niveau. Op het tweede vlak was een kuil met een skelet van een paarden aanwezig.

1.1.6 Strategische en praktische keuzes

De derde werkput werd niet aangelegd tot op de vluchtheuvel, dit zou voor te veel ongemak zorgen. Deze werkput was volledig verstoord dus alle nodige informatie kon bekomen worden met de aangelegde meters.

1.1.7 Conclusies overleg

In overleg met Sofie Debruyne zal morgen het aangetroffen menselijk skelet volledig vrijgelegd en geregistreerd worden. Zij acht dit essentieel om een gedegen assessment te kunnen maken. Het profiel van de noordelijke werkputrand dient opgekuist en bekeken te worden. Nakijken of eventuele kistaflijningen kunnen worden waargenomen, of er indicaties zijn dat een eventueel grafveld geruimd is, ...Nadien kan de werkput verlengd worden in noordelijke richting (richting Sionklooster). Hopelijk kan dan meer gezegd worden over een eventuele afbakening....

1.2 17.02.2021

1.2.1 Uurregistratie

8u00-16u30

1.2.2 Personeel

BAAC

Margot Vander Cruysen (PL, notulist)

Mathias Hermans (archeoloog)

Nandy Dolman (fysisch antropologe)

Onderaannemers

Van Geel (kraanmachinist Jenthe, stagiair Arthur en ploegbaas Jan Peeters)

1.2.3 Bezoek

Elke Mertens (directie BAAC)

Stef Van Gorp (projectleider aannemer)

Ann Ceulemans (teamcoördinator), Bert Wollants (schepen openbare werken) en andere verantwoordelijken Stad Lier

Vele buurtbewoners

1.2.4 Weer

Zonnig, warm, +12°

1.2.5 Werkzaamheden en interpretaties

In de ochtend werd aangevangen met het opkuisen van de noordelijke putwand van werkput 1 om na te kijken of er eventuele aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van andere grafkuilen en/of uitgravingen. Nadien werd deze werkput een tweetal meter uitgebreid in noordelijke richting ter hoogte van het waargenomen individu. Dit werd aangelegd onder de fundering van het straatniveau, op het eerste archeologische vlak. Enkele kuilen, lagen én een mogelijke grafkuil werden herkend. De grafkuil vertoonde een zeer scherpe rechthoekige aflijning waardoor de interpretatie van grafkuil zeer aannemelijk is. Dit vlak werd gefotografeerd, ingemeten en beschreven. Er werden geen coupes gezet of verdere uitgravingen. Nadien startte Nandy Dolman (fysisch antropologe) met het vrijleggen van S1001 of individu 1. Het skelet heeft een uitstekende bewaring en betreft vermoedelijk een mannelijk individu vanwege de zeer typerende mannelijke kin en bekken. Op de linkerarm werd een muntje aangetroffen. Uitgezonderd de recente verstoring van het hoofd door de aanleg van de werkput was de grafkuil niet verstoord.

Het aangetroffen muurwerk in werkput 4 op het eerste archeologische niveau werd verder opgekuist en geregistreerd. Het paardenskelet werd proper gemaakt en gefotografeerd. De beenderen zijn zeer

slecht bewaard. Nadien werd het skelet volledig ingezameld. Ten zuiden van de aangetroffen beerbakjes in werkput 4 bevond zich een keldermuur met cementen mortel en witbeige pleisterlaag. De kelder bleek volledig volgestort met recent puin (glas, snelbouwsteen, rubber, ...). Er werd getracht de onderzijde van de kelder te bereiken maar op 2 m diepte werd deze nog steeds niet bereikt. Er kon niet dieper gegraven worden vanwege het dreigende gevaar tot instorting van de nabije betonnen afspanning. Er kan alleszins gezegd worden dat de bodem hier diepgaand verstoord is aangezien de natuurlijke bodem in het noorden van deze werkput op minder dan 1,50 m diepte bereikt werd. De werkput werd verder zuidwaarts aangelegd maar bleek volledig volgestort met dit puin. Er werd geen andere keldermuur aangetroffen (welke vermoedelijk eveneens is uitgebroken). Vermoedelijk is de historische bebouwing op dit deel van het plangebied volledig uitgebroken wat een zeer grootschalige verstoring heeft veroorzaakt.

Om een betere afbakening te kunnen maken van een eventueel grafveld en/of de mate van verstoring vast te kunnen stellen werd, in samenspraak met de projectleider van de aannemer, beslist om helemaal in het noorden van het plangebied een bijkomende werkput aan te leggen (WP 5). In deze werkput werd meteen onder het straatniveau (+/- 50 cm) de natuurlijke bodem bereikt. Er werd een greppel en windval waargenomen.

1.2.6 Strategische en praktische keuzes

Aanleg WP 5.

1.2.7 Conclusies overleg

Aanleg WP 5.